

Per un Pacte Social de l'aigua a Terrassa 2023

“L'aigua és un dret humà i és un recurs essencial. No pot ser que estigui en mans d'uns accionistes”, diu a *Línia Vallès* el coordinador de l'Associació de Municipis i Entitats per l'Aigua Pública (AMAP), Lluís Basteiro.

El febrer de l'any 2013 es va crear la Taula de l'Aigua de Terrassa com un embrió d'un moviment social ciutadà més ampli que va aconseguir recuperar la gestió pública de l'aigua a la nostra ciutat després de més de 75 anys de gestió privada controlada, inicialment, per Mina Aigües de Terrassa i posteriorment absorbida per la multinacional Agbar (Aigües de Barcelona).

Hem de posar en valor el suport final aconseguit per part dels nostres polítics, 20 regidors i regidores del total de 27 del **Ple Municipal del 7 de setembre del 2017**, PSC (9), Terrassa en Comú (6), ERC-MÉS(4) i CUP (1)), l'abstenció del PDCAT (3), i els vots en contra de Ciutadans (3) i del Partit Popular (1), que van fer possible remunicipalitzar aquest servei.

Des del 9 de desembre del 2018 tenim una Empresa Pública Local, Taigua, que és la responsable de gestionar eficientment aquest servei d'abastament d'aigua potable a la nostra ciutat, i que compta amb la participació activa de la ciutadania organitzada de l'Observatori de l'Aigua de Terrassa (OAT).

La nova etapa de gestió pública ha demostrat que es poden fer millors les coses si es fan de forma directa per part de l'Ajuntament, com a titular del servei, tal com es reconeix en **els articles 85 i 86 de la Llei Reguladora de les Bases de Règim Locals en què el servei d'abastament d'aigua és una competència pròpia del municipi, d'acord amb el decret legislatiu 2/2003 de 28 d'abril (TRLMRL)**.

Durant aquests 4 anys de gestió pública de l'EPEL Taigua s'ha posat llum a la falta de transparència de Mina-Agbar, identificant les carències d'inversió en les infraestructures del servei fruit d'una gestió privada molt deficient de MINA-AGBAR exercida durant més de 75 anys. Motiu pel qual resulta indispensable planificar i aprovar una inversió a 30 anys d'uns 165 milions d'euros, per afrontar amb eficàcia i solvència la gestió del cicle integral de l'aigua, invertint de mitjana uns 5 milions/any.

En aquest 4 anys de gestió pública de Taigua s'han pogut generar uns beneficis nets de 13 M€ (3,25 M€/any), que s'estan destinant en la seva totalitat a inversions de la xarxa d'abastament. La gestió privada de Mina-Agbar posava per davant la compensació dels dividends als seus accionistes, mantenia un marge de benefici industrial declarat al voltant del 12 % i un nivell d'inversions excessivament baix.

La bona estabilitat econòmica que hem transitat durant el període 2014-2021, s'ha vist reduïda considerablement amb l'augment dels preus de les matèries primeres i el sobre cost de la factura energètica que ha augmentat espectacularment impactant de forma negativa en els comptes de resultats, rebaixant la mitjana anual obtinguda dels 3,27 ME/any a un 1,9 M€ l'any 2022, que pot reduir considerablement les inversions previstes durant l'any 2023.

Que cal fer a partir d'ara?

Segons l'IPC a Catalunya (l'IDESCAT) (1), el període que va del gener del 2014 al desembre del 2022, l'índex de preus ha estat d'un 16,2%, sense que aquest increment hagi repercutit en la factura de l'aigua.

<https://www.idescat.cat/indicadors/?id=conj&n=10261&col=1>

Com Observatori de l'Aigua de Terrassa creiem que cal revisar l'actual estructura tarifària per adequar-la a les necessitats reals del servei per tal que Taigua continuï essent sostenible econòmica i financerament i pugui assolir tots els reptes definits en les Línies Estratègiques del Servei.

Com OAT sempre vetllarem perquè qualsevol proposta d'increment de tarifes de l'aigua vagi prèviament acompanyada de la informació que acrediti la seva necessitat i s'obri un debat participatiu i de corresponsabilitat ciutadana sobre aquest tema. El juliol de 2018, el Ple de l'Ajuntament va aprovar el Reglament de l'Observatori de l'Aigua de Terrassa (OAT que ha de promoure, entre altres, una nova cultura participativa ciutadana en la gestió del cicle integral de l'aigua a Terrassa.

Tal com es defineix en les **Línies Estratègiques del Servei d'Abastament de l'Aigua a Terrassa aprovat en el Ple de l'Ajuntament de Terrassa el dia 30 d'abril del 2021**(2), punt 3.1, els 4 objectius imprescindibles per assolir la consolidació d'un servei públic d'abastament d'aigua de qualitat, ha de perseguir l'excel·lència en diverses direccions:

1. En el seu objectiu material és la triple garantia: de quantitat, de qualitat i de servei.
2. En el seu objectiu social el d'assegurar el dret a l'aigua en el seu àmbit, i la transparència informativa i educar per a la nova cultura de l'aigua.
3. En el seu objectiu ambiental d'ús eficient de l'aigua.
4. En el seu objectiu econòmic, la sostenibilitat, basada en l'equilibri planificat entre costos i ingressos i en l'ús eficaç i eficient dels recursos.

Aquesta consolidació s'ha d'assolir amb un conjunt de decisions ordenades i escalonades en el temps que permetin, en primer lloc, la consolidació de Taigua amb la seva progressiva desvinculació del règim transitori acordat amb l'anterior contractista, amb l'assumpció dels corresponents instruments propis, i la concreció dels elements bàsics de gestió i relació entre el govern municipal i Taigua.

Un dels elements essencials és el Pla Econòmic i Financer, que contempla els costos del servei, les inversions necessàries per a l'assoliment dels objectius de qualitat, i el sistema tarifari que garanteixi, alhora, l'equilibri econòmic, i la garantia del dret a l'aigua dels col·lectius que ho necessitin.

(2)https://taigua.cat/wp-content/uploads/2021/12/Linies_estrategiques_vf.pdf

Per tots aquests motius, des de l'OAT proposem fer públic un **Pacte de Ciutat en defensa de la gestió pública de l'aigua a Terrassa** al qual se sumin la totalitat dels partits polítics de la ciutat, amb o sense representació al Consistori, i els hi proposem:

- Un compromís de tots els partits polítics de la ciutat per afrontar les dificultats del moment actual i assegurar el seu blindatge econòmic i social del servei d'abastament de l'aigua a la nostra ciutat.

- Demanem als partits polítics que no utilitzin com a moneda de canvi la gestió pública de l'aigua a la nostra ciutat en les eleccions municipals del maig 2023. Si tenen propostes per millorar la gestió actual de Taigua que les facin arribar a l'OAT com a representants del moviment social organitzat de Terrassa.
- Demanem un compromís dels partits polítics que aconseguixin representació en el Ple de l'Ajuntament de la nostra ciutat perquè facin tot el possible i treballin per millorar la gestió pública del cicle integral de l'aigua, concretant els elements bàsics de gestió i relació entre el govern municipal i Taigua, amb un Contracte Programa que defineixi els mitjans i recursos de què es dota a Taigua per poder assolir els objectius assenyalats, amb la mínima burocràcia possible.
- Que defensin la implantació d'un sistema d'indicadors de verificació i retiment de comptes de tota la gestió del servei que garanteixi la transparència i el bon govern de Taigua.
- Que ens ajudin a defensar la desvinculació total dels contractes del règim transitori que es van signar amb Mina-Agbar l'any 2018, que penalitzen els resultats de Taigua, perquè finalitzin definitivament a finals del 2023.
- Que els comptadors d'aigua formin part, com un element més, del servei d'abastament que gestiona Taigua durant aquest any 2023.
- Que s'aprovi la creació d'uns Fons de Solidaritat, tal com recull la Llei 24/2015 per fer front a les despeses de les factures impagades o altres situacions de famílies en situació de vulnerabilitat d'acord amb la Llei sobre la pobresa energètica, per definir si anirà a càrrec de l'Administració Local o de l'EPEL Taigua.
- Promoure una campanya informativa dels ajuts socials i bonificacions existents de Taigua i de l'ACA (Tarifa Social Taigua, cànon social ACA -bonificació per famílies nombroses de Taigua i ACA) perquè la ciutadania de Terrassa els pugui conèixer i si puguin acollir.

Els aquí sota signants donen suport al contingut d'aquest Pacte Social de l'Aigua de Terrassa, en
de del 2023.